

OZNÁMENIE O STRATEGICKOM DOKUMENTE

MESTSKEJ ČASTI BRATISLAVA-PETRŽALKA

podľa prílohy č. 2 zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní
vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých
zákonov v znení neskorších predpisov

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Petržalka na roky 2023-2029

OZNÁMENIE O STRATEGICKOM DOKUMENTE

**„Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Petržalka
na roky 2023 - 2029“**

spracované podľa prílohy č. 2. zákona č. 24/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov

I Základné údaje o obstarávateľovi

Názov

Mestská časť Bratislava-Petržalka

Identifikačné číslo

IČO: 00603201

Adresa sídla

Kutlíkova 17, 851 02 Bratislava

Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa

Ing. Ján Hrčka – starosta Mestskej časti Bratislava-Petržalka

 Mestská časť Bratislava-Petržalka

Kutlíkova 17, 851 02 Bratislava

 +421 2 68 288 819

 starosta@petrzalka.sk

Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o strategickom dokumente, a miesto na konzultácie

Mgr. Daniela Gáliková, poverená vedením referátu projektového riadenia,

 Mestská časť Bratislava-Petržalka

Kutlíkova 17, 851 02 Bratislava

 +421 947 487 146

 Daniela.Galikova@petrzalka.sk

II Základné údaje o strategickom dokumente

Názov

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Mestskej časti Bratislava-Petržalka na roky 2023-2029

Charakter

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mestskej časti predstavuje základný strednodobý programový strategický dokument mestskej časti v oblasti regionálneho rozvoja, ktorý nastavuje smer a priority rozvoja mesta/mestskej časti. Cieľom tohto strategického dokumentu je identifikovať kľúčové výzvy a problémy územia a nastaviť smerovanie rozvoja pre nasledujúcu dekádu s ohľadom na priority a smerovanie rozvoja na úrovni regiónu, resp. celomestskej úrovni.

Zámerom strategického dokumentu je prispieť k modernizácii a udržateľnému rozvoju územia Mestskej časti Bratislava-Petržalka a zároveň prispieť k napĺňaniu priorít rozvoja definovaných v nadradenom strategickom dokumentu na úrovni regiónu (Bratislavského kraja), resp. mesta (hl. m. SR Bratislava).

Strategický dokument bude vypracovaný za účasti pracovníkov mestskej časti a ďalších významných subjektov pôsobiacich na území mestskej časti/mesta, ako aj odborníkov v oblasti regionálneho rozvoja a plánovania (a to formou osobných konzultácií prostredníctvom tematických pracovných skupín).

V nasledujúcom texte sú podrobnejšie popísané aktuálne priority a (návrhy) smerovania regionálnej politiky na národnej, európskej ale aj regionálnej úrovni. Samostatná časť je venovaná kľúčovým výzvam a problémom, ktorým Mestská časť Bratislava-Petržalka aktuálne čelí a je potrebné ich vhodným spôsobom riešiť.

Hlavné ciele

Cieľom dokumentu je na základe komplexnej analýzy územia, jeho silných a slabých stránkach, kľúčových problémov a výziev a identifikovaných rozvojových potrebách stanoviť stratégiu jeho ďalšieho rozvoja v rôznych oblastiach, aby bol zabezpečený optimálny hospodársky a sociálny rozvoj územia s cieľom jeho vyváženého a udržateľného rozvoja.

V súčasnosti (prelom rokov 2022/2023) existuje vysoká potreba prípravy nového strategického dokumentu mestskej časti v oblasti podpory regionálneho rozvoja. Takýmto dokumentom je program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja (pôvodný strategický dokument bol koncipovaný približne do polovice roku 2023).

K dôvodom prečo je potrebné vypracovať nový strategický dokument patria najmä začiatok nového programového obdobia politiky súdržnosti EÚ (nové programové obdobie je definované rokmi 2021 až 2027), schválenie kľúčového strategického dokumentu pre územie Bratislavského kraja (ktoré sa udialo v polovici roku 2021) a mesta Bratislava (jún 2022), pretrvávajúca situácia v podobe ekonomickej

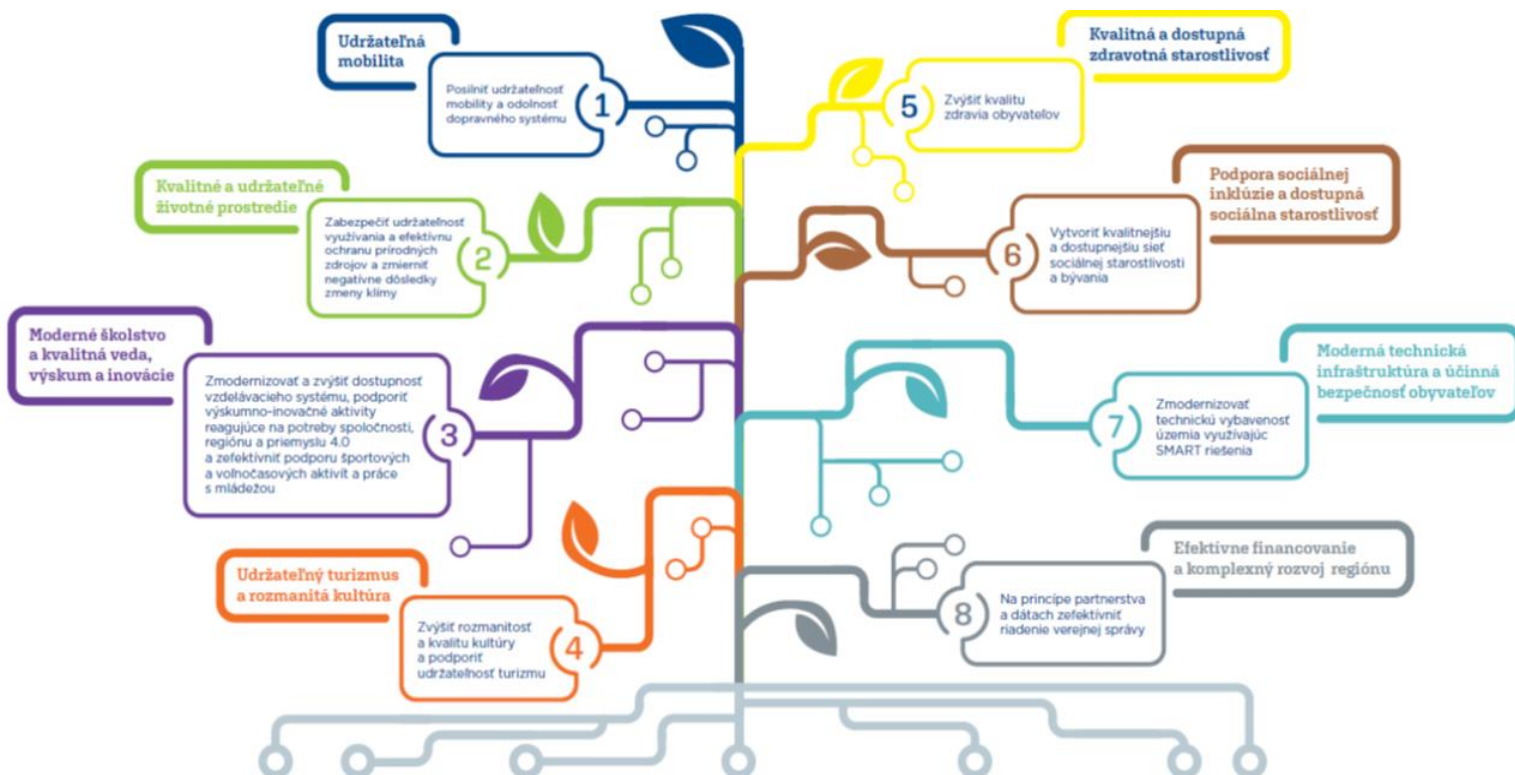
a energetickej krízy ale aj nové metodické pokyny pre tvorbu strategického dokumentu, ktoré boli predstavené začiatkom roku 2020.

Zároveň treba poznamenať, že Mestská časť Bratislava-Petržalka pripravila a úspešne realizovala v ostatnom období množstvo projektov (či už investičných alebo neinvestičných), ktoré prispeli k rozvoju územia a boli financované z externých zdrojov (či už zdroje EÚ, granty EHP a Nórska alebo štátny rozpočet). Realizované projekty musia byť v súlade so stratégiou rozvoja mestskej časti.

Kľúčovým východiskom pre tvorbu Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mestskej časti sú základný strategický dokument Bratislavského kraja-Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Bratislavského samosprávneho kraja pre roky 2021 – 2027 (s výhľadom do roku 2030) a základný strategický dokument celomestského významu-Bratislava 2030, ktoré stanovujú smery a priority rozvoja regiónu a mesta na nasledujúce desaťročie. Dokumenty taktiež definujú nové očakávané ciele a výsledky v rámci regionálneho rozvoja na území Bratislavského metropolitného regiónu. Tieto očakávané výsledky budú hlavným predmetom pozornosti pri definovaní rozvojových priorít mestskej časti.

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Bratislavského samosprávneho kraja pre roky 2021 – 2027 (s výhľadom do roku 2030) definuje nové očakávané ciele a výsledky v rámci regionálneho rozvoja na území Bratislavského metropolitného regiónu. Dokument definuje spolu 8 priorít a rovnaký počet strategických cieľov (uvedené na obrázku nižšie).

Obrázok 1 Ciele a priority PHRSR BSK 2021 – 2027 (s výhľadom do roku 2030)

Zdroj: PHRSR BSK 2021 – 2027 (s výhľadom do roku 2030), BSK, 2021

Ciele a priority celomestskej stratégie – Bratislava 2030

Na obdobie rokov 2022-2030 bolo pre mesto Bratislava stanovená nasledovná vízia: “Bratislava v roku 2030 ako starostlivé, dostupné a odolné mesto pre všetkých.” Dokument je rozdelený na analytickú a strategickú časť, ktorá obsahuje tematické kapitoly, strategické ciele, integrované špecifické ciele a špecifické ciele.

Dokument obsahuje 3 tematické kapitoly s definovanými strategickými cieľmi a tematickými sekciami:

Tematická kapitola	Strategický cieľ	Tematická sekcia
1 VYTVORENÉ PRE ĽUDÍ: MESTO PRE VŠETKÝCH, KTORÍ SA V ŇOM ROZHODNÚ ŽIŤ	1. 1 Starostlivé mesto pre dôstojný život všetkých	1. 1. 1 Dostupné bývanie pre základ kvality života
		1. 1. 2 Kvalitné vzdelanie
		1. 1. 3 Bezpečné mesto, ktoré sa stará o slabších a znevýhodnených
	1. 2 Spolupráca ako princíp	1. 2. 1 Zapájanie ľudí do tvorby mesta
2 JEDNO MESTO, MNOHO SUŠEDSTIEV: ZDRAVÉ A ŽIVÉ MESTO S MIERKOU	2. 1 Dostupné mesto	2. 1. 1 Dostupne navrhnutá metropola
		2. 1. 2 Bezpečná a udržateľná mestská mobilita
	2. 2 Mesto, ktoré ponúka kvalitnú kultúru a súdržné susedstvá	2. 2. 1 Živý verejný priestor a susedstvá
		2. 2. 2 Rozmanitý kultúrny život
	2. 3 Zelené a zdravé mesto	2. 3. 1 Ochrana prírodných zdrojov
		2. 3. 2 Možnosti pre pohyb, rekreáciu a zdravý životný štýl
3 PRÍPRAVA NA BUDÚCNOSŤ: PROAKTÍVNE RIADENÁ METROPOLA PRIPRAVENÁ ČELIŤ VÝZVAM BUDÚCNOSTI	3. 1 Bratislava, rozpoznávaná európska metropola	3. 1. 1 Bratislava ako silná metropola
		3. 1. 2 Konkurencieschopné mesto
		3. 1. 3 Bratislava ako rozpoznávaná značka
	3. 2 Moderné a efektívne mesto	3. 2. 1 Strategické riadenie, prioritizácia a spolupráca
		3. 2. 2 Digitálne sebavedomé mesto
	3. 3 Mesto pripravené čeliť zmene klímy	3. 3. 1 Zapojenie sa do boja o klimatickú odolnosť
		3. 3. 2 Udržateľný prístup k využívaniu a zhodnocovaniu zdrojov

ZHOTOVITEĽ A ROK: Metropolitný inštitút Bratislavy, 2022

Ciele navrhovaného riešenia pre územie Mestskej časti Bratislava-Petržalka

V rámci prípravných prác boli predbežne identifikované nasledovné **hlavné (strategické) ciele strategického dokumentu**:

- Strategický cieľ 1: Zlepšiť a skvalitniť dostupnosť sociálnych služieb (a bývania) a zefektívniť prácu so zraniteľnými komunitami;
- Strategický cieľ 2: Vytvoriť podmienky pre rozumný rozvoj mestskej časti s dôrazom na udržateľnosť dopravy;
- Strategický cieľ 3: Zvýšiť kvalitu vzdelávacieho procesu a zvýšiť atraktivitu povolání v školstve;
- Strategický cieľ 4: Zvýšiť energetickú efektívnosť a využívanie obnoviteľných zdrojov a odolnosť územia mestskej časti voči klimatickej zmene;
- Strategický cieľ 5: Zlepšiť možnosti trávenia voľného času a kultúrneho vyžitia Petržalčanov a podporovať ich pozitívny vzťah k Petržalke;
- Strategický cieľ 6: Zmodernizovať technickú vybavenosť miestneho úradu využívajúc SMART riešenia a zlepšiť efektívnosť služieb a rozhodovania;
- Strategický cieľ 7: Zlepšiť zdravý životný štýl obyvateľov prostredníctvom podpory športových, pohybových a záujmových aktivít.

II.1 Kľúčové výzvy a problémy pre územie mestskej časti

V rámci prípravných prác boli predbežne identifikované nasledovné **kľúčové výzvy a problémy pre územie mestskej časti**, na ktoré sa bude strategický dokument zameriavať. Kľúčové výzvy sú zoskupené do jednotlivých tematických oblastí.

V oblasti Územný rozvoj a doprava

- Chýbajúce niektoré služby, funkcie (napr. hypermarket s náradím, bytovými doplnkami);
- Chýbajúca jasná vízia rozvoja Petržalky;
- Chýbajúce aktuálne sektorové koncepcie mestskej časti;
- Chýbajúce jasné požiadavky mestskej časti (v oblasti školstva, sociálnych vecí a pod.) pre developerov, investorov týkajúce sa konkrétnych rozvojových lokalít, najmä chýbajúce podklady pre oblasť dopravy na vyjadrovanie sa k investičným zámerom;
- Chýbajúce podklady pre riešenie umiestňovania kontajnerových stojísk;
- Dlhé časove lehoty na zmeny územného plánu mesta;
- Výzvou je schválený nový zákon o územnom plánovaní, chýbajúce vyhlášky a usmernenia;
- Obmedzenia pri tvorbe územnoplánovacích dokumentov (územné plány zón musia byť v súlade s tým, čo definuje územný plán mesta, nie sú určené presné vymedzenia území a musia byť odsúhlasené hl. m. SR Bratislavou);
- Častokrát realizácia viacerých paralelných aktivít zo strany mestskej časti a hl. m. SR Bratislavy (magistrát), chýbajúca silnejšia komunikácia, koordinácia a spolupráca;
- Nevymožiteľné a zastarané štandardy minimálnej vybavenosti nereflektujúce aktuálne potreby;
- Chýbajúce komplexné ekonomické, resp. sociálno-ekonomické zhodnotenie dopadov navrhovaných, plánovaných investičných zámerov;
- Problematické komplexné zohľadnenie rozvoja zo strany obyvateľstva, problematické vnímanie plánovaných intervencií v území (napr. parkovacie domy, nájomné bývanie);
- Zanedbané a nevyužité terasy pod bytovými domami;
- Nedostatočne rozvinutá sieť cyklistických trás v zastavanom území mestskej časti;
- Vysoký počet kolíznych bodov medzi automobilovou dopravou, cyklistami a chodcami.

V oblasti Sociálne veci

- Chýbajúce denné centrum v lokalite Lúky;
- Nedostatočné priestorové podmienky v rámci existujúcich (6) denných, chýbajú administratívne priestory pre Stredisko sociálnych služieb na Vavilovovej;
- Chýbajúci denný stacionár;
- Nedostatok opatrovateliek, najmä chýbajúce možnosti pre zabezpečenie bývania pre nich;
- Problematika ľudí bez domova a súvisiace kompetencie hl. m. SR Bratislavy (magistrát);
- Pre ľudí bez domova chýba stredisko osobnej hygieny a denný stacionár;
- Malá pozornosť venujúca sa problematike osôb so zdravotným znevýhodnením;
- Chýbajú sociálne byty pre neúplne rodiny, chýbajúce byty pre mladé rodiny;
- Chýbajúca výmena informácií pri posudzovaní sociálnej odkázanosti a následnom využívaní sociálnych služieb;
- Relatívne veľký počet odchovancov detských domovov a výzvy spojené s riešením ich sociálnej situácie.

V oblasti Školstvo

- Nevyhovujúci stav niektorých objektov školskej infraštruktúry (najmä ZŠ);
- Nevyhovujúci stav niektorých areálov (najmä ZŠ);
- Zvyšujúce sa nároky na kapacitu (priestorové) v dôsledku rozvoja inkluzívneho vzdelávania;
- Zvýšené nároky na personálne kapacity v školách v dôsledku inkluzívneho vzdelávania, väčšia potreba asistentov;
- Nesystémové vzdelávanie pedagogických pracovníkov;
- Nedostatok personálu v školských kuchyniach;
- Slabé možnosti prepojenia medzi integrovanými deťmi a zdravými deťmi už od predškolského veku;
- Chýba mládežnícke centrum;
- Chýba informovať mládeže o aktivitách MČ.

V oblasti Šport

- Výstavba novej športovej haly;
- Revitalizácia existujúcich športovísk;
- Budovanie nových cyklotrás;
- Rekonštrukcia školských telocviční, bazénov a športovísk v areáloch ZŠ;
- Budovanie nových športovísk, ihrísk pre ZŤP občanov.

V oblasti Kultúra

- Modernizačný dlh kultúrno-spoločenských priestorov, nielen vnútorné vybavenia, ale najmä objekty, chýba koncepčná a komplexná rekonštrukcia objektov + revitalizácia bezprostredného okolia, bariérovosť objektov;
- Chýba spoločná kultúrna identita obyvateľov Petržalky,
- Vytvorenie uspokojivej kultúrno-edukačnej ponuky pre mladých ľudí a rodiny s malými deťmi (najmä v novopostavených častiach Petržalky);
- V budúcnosti klásť akcent na multikultúrnosť (viacjazyčné rodiny), rozvoj cezhraničnej spolupráce;
- Nadviazať na históriu mestskej časti, budovanie identity Petržalky cez propagáciu zaujímavých osobností (nielen Osobnosti Petržalky);
- Vytvorenie informačnej platformy (portál) s komplexnou ponukou toho, čo sa deje (v oblasti zriaďovanej aj nezriaďovanej kultúry) v Petržalke (nie len čo organizuje MČ a jej organizácie), osвета a lepšia spoločná propagácia kultúrnych aktivít;
- Zlepšenie komunikácie medzi subjektami kultúry na rovnoprávnej báze (aj súkromné aj verejné – propagovať spoločne);
- Prepájanie komúní, subjektov zriadenej aj nezriadenej kultúry – spoločné riešenia problémov, nositeľom musí byť najväčší hráč (MČ) – lebo má finančné a personálne kapacity – zosieťovanie komúní a inštitúcií;
- Programy Petržalčania Petržalčanom;
- Pomoc MČ pri získavaní grantov menším subjektom, ktoré nemajú personálne kapacity – podpora rozmanitosti drobných subjektov kultúry;
- Vytvorenie stratégie starostlivosti, obnovy, ale aj novej tvorby umeleckých diel vo verejnom priestore;

- Vytvorenie pravidiel komunikácie s developermi – kultúra a umenie majú mať miesto aj v novovybudovaných častiach – potreba presadiť si miesto aj pre kultúru/umelecké diela;
- Potreba podpory aj neprofesionálneho umenia,
- Dostupnosť kultúry aj pre ľudí so zdravotným znevýhodnením.

V oblasti Životné prostredie

- Množstvo invazívnych rastlín a potreba presnejšej identifikácie vlastníkov území s invazívnou, neudržiavanou zeleňou;
- Výzvou je rozšírenie možností využívania jazera Veľký Draždiak pre verejnosť (najmä v letných mesiacoch);
- Realizácia adaptačných a mitigačných opatrení na predchádzanie zmene klímy;
- Efektívnejšie nakladanie s odpadom v zariadeniach v správe mestskej časti.

V oblasti Energetika a hospodárstvo

- Vysoká energetická náročnosť budov v správe MČ;
- Legislatívne podmienky pri rekonštrukciách budov vyžadujúce vysoký štandard energetickej hospodárnosti (energetickej triedy);
- Príprava novej legislatívy EÚ-nulová uhlíková stopa najmä pri nových budovách;
- Vysoká závislosť na fosílnych palivách vo výhrevniach;
- Nízky podiel OZE na výrobe tepla v objektoch v správe MČ;
- Zníženie závislosti výroby tepla na plyne a zvýšenie využitia obnoviteľných zdrojov;
- Tepelné straty pri doprave tepla;
- Problematika zverených objektov z magistrátu na MČ a s tým súvisiace obmedzenia s nakladaním (podmieneň je súhlas magistrátu);
- Netransparentná cenotvorba v oblasti domových kotolní ako aj pri centrálnom zásobovaní tepla.

Inštitucionálno-organizačná oblasť a digitalizácia

- Nároky na kapacity komunikačnej infraštruktúry a s tým súvisiace požiadavky na kybernetickú bezpečnosť;
- Vyššia miera kriminality spojená s koncentráciou činností;
- Neexistuje ucelený systém vzdelávania v oblasti ľudských zdrojov;
- Nové požiadavky na digitalizáciu a elektronizáciu služieb mestskej časti zo strany obyvateľov, nové trendy v komunikácií;
- Rozšírenie funkcionalít mapového portálu;
- Snaha o zníženie byrokratickej záťaže pre obyvateľov;
- Zvýšenie transparentnosti zverejňovania údajov a informácií;
- Zefektívnenie interných procesov – zlepšenie systému obehu dokladov.

II.2 Návrhy klúčových riešení pre územie mestskej časti

Zároveň boli predbežne identifikované aj **návrhy klúčových riešení pre územie mestskej časti**, ktoré budú predmetom spresňovania počas tvorby strategického dokumentu. Jednotlivé návrhy boli zoskupené podľa príslušných tematických oblastí (priorít).

Dostupnejšie sociálne služby a podpora komunít

- Dostupnejšie a kvalitnejšie sociálne služby (pre seniorov, pre rodiny, pre ľudí bez domova, inklúzia zdravotne znevýhodnených obyvateľov),
- Rozvoj komunít a lepšia informovanosť o sociálnych službách a aktivitách v oblasti sociálnych služieb,
- Podpora obecných bytov a nájomného bývania (v správe MČ).

Vyvážený územný rozvoj a udržateľná doprava

- Efektívne plánovanie a tvorba koncepčných a strategických dokumentov pre lepšie rozhodovanie,
- Udržateľná doprava a parkovanie.

Moderné vzdelávanie v zmysle konceptu SMART školy

- Dobudovanie kapacít škôl (ZŠ) vrátane budovania súvisiaceho zázemia (napr. jedálne, telocvičňa); rekonštrukcia objektov školskej infraštruktúry (budovy MŠ a ZŠ);
- Revitalizácia areálov MŠ a ZŠ; vytváranie podmienok pre rozširovanie kapacít (priestorové) v dôsledku rozvoja inkluzívneho vzdelávania;
- Podpora a budovanie personálnych kapacít v dôsledku rozvoja inkluzívneho vzdelávania, podpora inkluzívneho vzdelávania na všetkých úrovniach vzdelávacieho systému, tvorba podmienok pre lepšie zapojenie integrovaných detí, podpora asistentov pre pedagógov, spolupráca pri osobných asistentov so strednými školami, VŠ;
- Úprava kultúry stravovania, priestorov pre deti (jedálne-hluk, svetlo, priestor...);
- Spolupráca s Pedagogickou fakultou aj strednými školami pedagogickými, spolupráca so strednými školami (poskytnutie lektorov pre ZŠ, prax napr. kuchárov, pekárov...);
- Pravidelná edukácia nepedagogických zamestnancov, vytvorenie benefity pre zamestnancov škôl zo strany MČ, nielen pedagogických, odborných ale aj nepedagogických.

Nízkouhlíkové hospodárstvo a kvalitné životné prostredie

- Rekonštrukcia a modernizácia budov, podpora opatrení na budovanie nízkouhlíkového hospodárstva (spracovanie energetických auditov a technických štúdií všetkých výhrevní v Petržalke, spracovanie projektov na realizáciu a inštaláciu OZE na jednotlivých výhrevniach, zavedenie podpornej energetickej služby na ZŠ a MŠ, rekonštrukcia rozvodov tepla a teplej vody v oblasti sekundárnych rozvodov, spracovanie energetických auditov a technických štúdií

všetkých MŠ a ZŠ v Petržalke, spracovanie energetických auditov a technických štúdií všetkých budov v majetku MČ Petržalka, spracovanie projektov na realizáciu a inštaláciu OZE na jednotlivých MŠ a ZŠ);

- Adaptačné a mitigačné opatrenia a revitalizácia verejných priestranstiev;
- Podpora environmentálnej výchovy a vzdelávania detí, mládeže i dospelých, osвета a vzdelávanie (smerom k obehovému hospodárstvu).

Rozmanitá a udržateľná kultúra pre všetkých

- Zachovanie a rozvoj kultúrneho dedičstva, podpora súčasného umenia (pokračovanie v obnove kultúrno-spoločenských objektov a ďalších objektov pre realizáciu kultúrnych aktivít vrátane ich zatraktívnenia a komplexného využitia pre rôzne cieľové skupiny (DK Zrkadlový háj, DK Lúky a iné), zlepšenie energetického hospodárenia budov),
- Iniciovanie vzniku nových umeleckých diel vo verejnom priestore.

Moderné a digitálne služby pre obyvateľov mestskej časti

- Elektronizácia a digitalizácia verejných služieb a podpora využívania moderných nástrojov a technológií;
- Skvalitňovanie personálnych kapacít pri správe vecí verejných a podpora participácie.

Kvalitné podmienky pre šport a voľný čas

- Podpora športových a voľnočasových aktivít (najmä výstavba novej športovej haly; revitalizácia existujúcich športovísk; budovanie nových cyklotrás; rekonštrukcia školských telocviční, bazénov a športovísk v areáloch škôl).

Obsah

Predpokladaný obsah dokumentu bol zostavený berúc do úvahy Metodiku tvorby PHRSR 2020, verzia: 1.0.4, február 2022 (zdroj: MIRRI SR). Štruktúra obsahu zároveň zohľadnila aj okruhy tém analyzované v rámci regionálnej stratégie Bratislavského samosprávneho kraja, ktorá bola schválená v polovici roku 2021.

Predpokladaný obsah PHRSR

- A ÚVOD
  - A.1 Inštitucionálne východiská
    - A.1.1 Legislatíva upravujúca tvorbu a implementáciu PHRSR
  - A.2 Obsahové východiská
    - A.2.1 Zdôvodnenie potreby spracovania PHRSR
    - A.2.2 Definícia územia pre spracovanie PHRSR a územnej štruktúry stratégie PHRSR
    - A.2.3 Relevantné vstupy z nadradených programových a strategických dokumentov
    - A.2.4 Zhodnotenie implementácie doterajších stratégií
    - A.2.5 Územné plánovanie
    - A.2.6 Informácia o procese participatívnej tvorby PHRSR
- B ANALYTICKÉ VÝCHODISKÁ
  - B.1 Analýza východiskovej situácie
    - B.1.1 Identifikácia územia
    - B.1.2 Sociálno-ekonomická analýza
    - B.1.3 Územno-technická analýza
    - B.1.4 Bezpečnosť
    - B.1.5 Prírodno-environmentálna analýza
    - B.1.6 Inštitucionálno-organizačná analýza
  - B.2 Kľúčové trendy vývoja
  - B.3 Identifikácia potenciálov, výziev, limitov a problémov
  - B.4 Výstupy SWOT analýzy
  - B.5 Výstup porovnania v kontexte širšieho územia
  - B.6 Strom výziev a problémov
- C ROZVOJOVÁ STRATÉGIA

- C.1 Intervenčná logika stratégie
- C.2 Vízia rozvoja
- C.3 Ciele rozvoja
- C.4 Priority rozvoja mestskej časti
- D REALIZAČNO-FINANČNÁ ČASŤ
- D.1 Inštitucionálne zabezpečenie implementácie PHRSR
  - D.1.1 Základná štruktúra inštitucionálneho zabezpečenia
- D.2 Monitorovanie a hodnotenie
  - D.2.1 Monitorovanie
  - D.2.2 Hodnotenie
- D.3 Akčný plán mestskej časti Bratislava-Petržalka
- D.4 Finančné špecifiká
- E ZÁVER
- F PRÍLOHY

Uvažované variantné riešenia zohľadňujúce ciele a geografický rozmer strategického dokumentu

V rámci PHRSR sa neuvažuje s variantným návrhom stratégie. Rozvojová stratégia bude spracovaná ako invariantná. Strategický dokument bude, v zmysle metodických pokynov, pokrývať celé územie mestskej časti.

Územie mestskej časti Bratislava-Petržalka, ako už z názvu vyplýva, leží na území mesta Bratislavy a patrí do okresu Bratislava V a administratívne patrí pod územie Bratislavského kraja. Navrhované riešenie bude spracované v súlade s rozvojovými prioritami a očakávanými výsledkami definovanými v regionálnej/celomestskej stratégii.

Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania

Vecný a časový harmonogram realizácie tvorby strategického dokumentu bol zostavený tak, aby zastrešoval všetky fázy a aktivity tvorby strategického dokumentu. Indikatívny harmonogram zároveň zahŕňa aj aktivity spojené s procesom posudzovania vplyvov na životné prostredie a zdravie.

Apríl a máj 2022 | PRÍPRAVA PODKLADOV

Počas jari boli spoločne s kolegami z úradu, poradných komisií zastupiteľstva, nezávislými odborníkmi a ďalšími partnermi boli zahájené prípravné práce zamerané najmä na zber podkladov a podnetov z interných materiálov mestskej časti.

Jún a júl 2022 | ONLINE A OFFLINE ZBER PODNETOV

Okrem ONLINE verzie dotazníka bolo možné do konca júla vyplniť a doručiť nám aj jeho papierovú verziu, ktorú bolo možné nájsť v júnovom čísle našich samosprávnych novín Naša Petržalka. Stačilo z ich stredu vytrhnúť priloženú štvorstranu, vyplniť všetko potrebné a dotazník doručiť na podateľňu Miestneho úradu Petržalka alebo do jednej z aktuálne deviatich pobočiek Miestnej knižnice Petržalka.

August až december 2022 | TVORBA PLÁNU

Realizovali sa zasadnutia pracovných skupín zložených zo zástupcov kľúčových aktérov pôsobiacich na území mestskej časti v danej oblasti. Identifikovaných bolo množstvo podkladov priamo z každodenného fungovania nášho úradu a k tomu stovky podnetov z dotazníkov. Zohľadnené boli aj všetky podnety, ktoré nám prišli počas uplynulých viac než troch rokov cez web, e-mail, mobilnú aplikáciu, Messenger či WhatsApp. Výsledky boli spracované a finalizované odborníkmi na dané agendy.

Január 2023 | PREZENTÁCIA PETRŽALKY 2029

Výsledný plán Petržalka 2029 bol v neposlednom rade odkonzultovaný aj priamo v teréne a naživo.

Február-Apríl 2023 | PREROKOVANIE NA ZASTUPITEĽSTVE

Posledným a zároveň prvým krokom k lepšej Petržalke 2029 bude schválenie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Petržalka na najbližších sedem rokov poslancami na rokovaní miestneho zastupiteľstva. Po jeho schválení nastáva implementácia podľa spoločného plánu.

Vzťah k iným strategickým dokumentom

Za kľúčový nadnárodný strategický dokument môžeme považovať Agendu OSN pre udržateľný rozvoj 2030 (Agenda 2030), ktorá je súhrnom globálnych záväzkov, ktorými medzinárodné spoločenstvo reaguje na najzávažnejšie výzvy súčasnosti, ako sú zmena klímy, chudoba, zvyšujúce sa ekonomické a sociálne nerovnosti alebo neudržateľnosť prevládajúcich vzorcov výroby a spotreby sú komplexné a navzájom previazané problémy. Agenda udržateľného rozvoja obsahuje 17 cieľov v oblasti udržateľného rozvoja a 169 súvisiacich čiastkových cieľov, ktoré vyvažujú tri aspekty udržateľného rozvoja – ekonomický, sociálny a environmentálny. Slovenská republika sa k implementácii Agendy 2030 prihlásila v dokumente Východiská implementácie Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj schválenom uznesením vlády č. 95/2016.

V nasledujúcej tabuľke sú uvedené kľúčové strategické, resp. plánovacie dokumenty, ktoré budú východiskom pre tvorbu PHRSR mestskej časti Bratislava-Petržalka. Spravidla sa jedná o dokumenty s časovým rámcom spadajúcim do programového obdobia PHRSR mestskej časti (teda do roku 2030).

Prehľad kľúčových strategických dokumentov

Názov dokumentu	Subjekt, ktorý dokument obstaral/schvaľoval	Časové zameranie	Relevantnosť k spracovávanému PHRSR
Národné priority implementácie Agendy 2030	Úrad vlády SR	Do roku 2030	vyšoká miera (záväzný / nadriadený) dokument
Vízia a stratégia rozvoja SR 2030	Úrad vlády SR	Do roku 2030	vyšoká miera (záväzný / nadriadený) dokument
Operačný program Slovensko 2021-2027	Úrad vlády SR	Do roku 2030	stredná miera (definovanie smerovania EÚ fondov na Slovensku)
Ďalšie sektorálne strategické dokumenty pre územie Slovenska	ministerstvá	rôzne – spravidla do roku 2030	vyšoká miera (záväzný / nadriadený) dokument
PHRSR BSK 2021-2027 (s výhľadom do roku 2030)	Bratislavský samosprávny kraj	Strednodobé (do roku 2030)	Vysoká miera relevantnosti-nadradený strategický dokument v oblasti regionálneho rozvoja
Územný plán mesta	Hl. m. SR Bratislava	Dlhodobé (približne do roku 2030/2050)	Vysoká miera relevantnosti-základný plánovací dokument mesta

Program rozvoja Bratislava 2030	Hl. m. SR Bratislava	Strednodobé (do roku 2030)	Vysoká miera relevantnosti- nadradený strategický dokument v oblasti regionálneho rozvoja
Komunitný plán sociálnych služieb hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy na roky 2023 – 2030	Hl. m. SR Bratislava	Strednodobé (do roku 2030)	Podkladové sektorové dokumenty, dokument je v príprave, čiastkové výstupy budú zapracované do PHRSR mestskej časti
Koncepcia rozvoja hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy v oblasti tepelnej energetiky	Hl. m. SR Bratislava	Strednodobé (do roku 2030)	Podkladové sektorové dokumenty, dokument je v príprave, čiastkové výstupy budú zapracované do PHRSR mestskej časti
Koncepcia udržateľného rozvoja kultúry Bratislava (do roku 2030)	Hl. m. SR Bratislava	Strednodobé (do roku 2030)	Podkladové sektorové dokumenty, dokument je v príprave, čiastkové výstupy budú zapracované do PHRSR mestskej časti
Komunitný plán sociálnych služieb (v príprave)	Mestská časť Bratislava-Petržalka	Strednodobé (do roku 2030)	Podkladové sektorové dokumenty, dokument je v príprave, čiastkové výstupy budú zapracované do PHRSR mestskej časti
Programový rozpočet mestskej časti Bratislava-Petržalka na rok 2022 s výhľadom na roky 2023 a 2024	Mestská časť Bratislava-Petržalka	Krátkodobé (do roku 2023)	Projektové zábery, investičné aktivity
Ďalšie strategické dokumenty (generel cyklistickej dopravy,	Bratislavský samosprávny kraj / Hl. m. SR Bratislava	Strednodobé	Nízka miera relevantnosti

Orgán kompetentný na jeho prijatie

V zmysle § 8, ods. 5) zákona 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov dokument „program rozvoja obce“ (resp. program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce) schvaľuje obecné zastupiteľstvo. V tomto prípade teda orgánom kompetentným na prijatie (resp. schválenie) Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Petržalka je **zastupiteľstvo mestskej časti Bratislava-Petržalka**.

Druh schvaľovacieho dokumentu

Uznesenie zastupiteľstva mestskej časti Bratislava-Petržalka

III Základné údaje o predpokladaných vplyvoch strategického dokumentu na životné prostredie vrátane zdravia

III.1 Požiadavky na vstupy

V nasledujúcej tabuľke sú uvedené indikatívne (predbežné) informácie o finančných prostriedkoch na realizáciu PHRSR mestskej časti (teda na realizáciu plánovaných investičných aj neinvestičných projektov) a o ľudských a materiálnych zdrojoch potrebných na prípravu a následnú realizáciu PHRSR mestskej časti.

Finančné zdroje (externé + interné)	<p>Spolu: 113 mil. EUR</p> <p>Pozn.: Kalkulácia očakávaných finančných zdrojov bola zostavená na základe aktuálneho prehľadu projektových zámerov na území mestskej časti zisteného v rámci prípravných prác. Uvedené finančné zdroje zahŕňajú vlastné zdroje mestskej časti ako aj cudzie zdroje (napr. EŠIF, EIB). Zároveň uvedené zdroje zahŕňajú aj zdroje iných subjektov realizujúcich svoje projekty na území mestskej časti a to najmä v oblasti dopravnej infraštruktúry.</p>
Ľudské zdroje	<p>Koordinátorom implementácie PHRSR bude starosta mestskej časti. Tvorbou samotného strategického dokumentu je poverený Útvar projektového riadenia, ktorý bude, v rámci implementácie PHRSR, poverené aj prípravou jednotlivých projektov.</p>
Materiálne zdroje	<p>Realizácia aktivít súvisiacich s implementáciou PHRSR sa bude realizovať s využitím existujúcich materiálno-technologických kapacít miestneho úradu.</p>

Ďalšie vstupy strategického dokumentu sú zamerané na viacero oblastí:

- analýza aktuálnych strategických a koncepcných dokumentov,
- základnú charakteristiku mestskej časti,
- sociálno-ekonomická analýza (ľudské zdroje a demografická analýza, sociálna inklúzia, ekonomika a hospodárstvo, výskum a vývoj, kultúra, občianska vybavenosť, digitalizácia a informatizácia, analýza financovania),
- územno-technická analýza (dopravná infraštruktúra, technická infraštruktúra, bezpečnosť),
- prírodno-environmentálna analýza (odpadové hospodárstvo, environmentálne limity, environmentálne záťaž, ovzdušie, voda a pôda, klimatické podmienky a dopady zmeny klímy),
- inštitucionálno-organizačná analýza,

- analýza potenciálu územia mestskej časti a jeho limity,
- SWOT analýza – identifikácia silných, slabých stránok územia a definovanie príležitostí a ohrození,
- zámery zozbierané v rámci pracovných skupín zástupcov mestskej časti a vybraných organizácií,
- identifikácia problémov.

III.2 Údaje o výstupoch

Stratégia rozvoja mestskej časti bude pripravená v súlade so smerovaním a prioritami rozvoja definovanými v rámci nadradeného strategického dokumentu-Programu hospodárskeho rozvoja asociálneho rozvoja Bratislavského samosprávneho kraja na roky 2021-2027 (s výhľadom do roku 2030) a Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Bratislava-Bratislava2030.

Zástupcovia mestskej časti sa aktívne podieľali na príprave regionálnej stratégie a celomestskej stratégie a to najmä prostredníctvom formulovania kľúčových výziev a problémov ako aj projektov na úrovni mestskej časti. Tieto projektové zámery predstavujú základ aj pre tvorbu aktuálnej stratégie rozvoja mestskej časti.

Predpokladaným výstupom stratégie bude súbor opatrení a aktivít, ktoré budú logicky zoskupené tak, aby spoločne plnili definované ciele a očakávané výsledky.

Príspevok k plneniu očakávaných výsledkov regionálnej/celomestskej stratégie zo strany mestskej časti (projektov realizovaných na území mestskej časti)

V rámci oblasti Dostupnejšie sociálne služby a podpora komúnit sa dobuduje sieť zariadení poskytujúcich sociálnu starostlivosť, zlepší sa informovanosť o sociálnych službách a aktivitách v oblasti sociálnych služieb. Zároveň sa vytvoria nové možnosti pre nájomné bývanie pre cieľové skupiny obyvateľstva.

V rámci oblasti Vyvážený územný rozvoj a udržateľná doprava sa očakáva vytvorenie aktuálnych koncepčných a strategických dokumentov pre lepšie rozhodovanie. Konkrétne v oblasti udržateľnej dopravy dôjde k rozvoju nemotorovej dopravy (cyklodoprava a pešia doprava). Udržateľnosť dopravy bude podporená rozšírením parkovacej politiky a upokojením dopravy v niektorých lokalitách.

V rámci oblasti Moderné vzdelávanie v zmysle konceptu SMART školy sa bude mestská časť zameriavať na modernizáciu zázemia vzdelávacej infraštruktúry (najmä jedálne, telocvične, areály škôl) s ohľadom na aktuálne a očakávané potreby obyvateľov. Dôležitou časťou je aj podpora personálnych kapacít na školách.

V rámci oblasti Nízkouhlíkové hospodárstvo a kvalitné životné prostredie sa bude mestská časť zameriavať na rekonštrukciu a modernizáciu budov (v správe, resp. majetku mestskej časti), podporu opatrení na budovanie nízkouhlíkového hospodárstva s dôrazom na využívanie a inštaláciu OZE. Zároveň sa

očakáva príspevok zo strany mestskej časti prostredníctvom realizácie adaptačných a mitigačných opatrení. Medzi navrhované riešenia patrí aj podpora environmentálnej výchovy a vzdelávania detí, mládeže i dospelých, osвета a vzdelávanie (smerom k obehovému hospodárstvu).

V rámci oblasti Rozmanitá a udržateľná kultúra pre všetkých sa revitalizujú viaceré priestory a objekty pre rozvoj a realizáciu kultúrnych, umeleckých a kreatívnych aktivít na území mestskej časti.

V rámci oblasti Moderné a digitálne služby pre obyvateľov mestskej časti sa podporí zavedenie inteligentných riešení pre samosprávu a vytvoria sa podmienky pre zavádzanie inovatívnych technológií na území mestskej časti. Časť aktivít bude venovaná aj budovaní kapacít (skúsenosti a zručnosti) miestneho úradu s cieľom zefektívniť služby poskytované pre obyvateľov. Zároveň dôjde k zvýšeniu zapojenia verejnosti do správy vecí verejných a prostredníctvom zdieľania viacerých špecializovaných dát sa zabezpečí aj lepšia informovanosť verejnosti o aktivitách realizovaných zo strany mestskej časti. Prostredníctvom digitalizácie sa skvalitnia služby pre občanov.

V rámci oblasti Kvalitné podmienky pre šport a voľný čas sa uskutoční revitalizácia existujúcich športovísk; budovanie nových cyklotrás; rekonštrukcia školských telocviční, bazénov a športovísk v areáloch škôl. Zároveň dôjde k dobudovaniu aj ďalšej športovej infraštruktúry.

III.3 Údaje o priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie

Problematika životného prostredia, prírodných podmienok a ochrany prírody a krajiny bude spracovaná v kapitole B.1.5 Prírodno-environmentálna analýza. Samotná kapitola strategického dokumentu sa bude zaoberať identifikáciou najvýznamnejších problémov na území mestskej časti z hľadiska životného prostredia a následne budú definované ciele, ktoré slúžia na elimináciu alebo zmiernenie týchto problémov. Riešením environmentálnych problémov a aj problémami iných oblastí ako napr. doprava, technická infraštruktúra alebo občianska vybavenosť sa zaoberá strategická časť, kde budú definované súbory opatrení a skupiny projektov, ktorých úloha je zlepšiť stav v danej oblasti.

Požiadavka na kvalitné životné prostredie bude súčasťou stanoveného strategického cieľa v oblasti kvalitného udržateľného životného prostredia a bude zohľadnená aj pri špecifikácii priorít, ktorých cieľom je naplnenie strategického cieľov ako napr. **„efektívnejšia ochrana prírodných zdrojov-voda, pôda a ovzdušie, zmiernenie dôsledkov klimatickej zmeny, efektívnejší systém odpadového hospodárstva a ďalšie“**.

V oblastiach **nízkouhlíkové hospodárstvo a kvalitné udržateľné životné prostredie** sa predpokladajú najmä tieto aktivity (v zmysle kompetencií mestskej časti):

- aktivity zamerané na zvyšovanie energetickej efektívnosti budov a diverzifikáciu zdrojov tepla (spracovanie energetických auditov a technických štúdií všetkých výhrevní v Petržalke, spracovanie projektov na realizáciu a inštaláciu OZE na jednotlivých výhrevniach, zavedenie podpornej energetickej služby na ZŠ a MŠ, rekonštrukcia rozvodov tepla a teplej vody v oblasti sekundárnych rozvodov, spracovanie energetických auditov a technických štúdií všetkých MŠ a ZŠ

v Petržalke, spracovanie energetických auditov a technických štúdií všetkých budov v majetku MČ Petržalka, spracovanie projektov na realizáciu a inštaláciu OZE na jednotlivých MŠ a ZŠ),

- modernizácia infraštruktúry odpadového hospodárstva (podpora budovania kontajnerových stojísk, zavádzanie moderných technológií pre čipovanie nádob a ich váženie);
- realizácia adaptačných opatrení zameraných na zmenu klímy ako napr. revitalizácia parkov a námestí, výsadba zelene, vodozadržné opatrenia, znižovanie podielu spevnených plôch;
- podpora environmentálneho vzdelávania a súvisiacich aktivít;
- zavádzanie automatizovaných senzorov na vyhodnocovanie javov v území (najmä inštalácia zariadení pre meranie kvality ovzdušia, teploty, hluku);
- podpora lokálnych producentov – miestne trhovisko.

Z uvedeného vyplýva, že viaceré navrhované aktivity a opatrenia strategického dokumentu sú zamerané na posilnenie starostlivosti o územie mestskej časti a na zlepšenie stavu dotknutého životného prostredia. **Realizáciou väčšiny uvažovaných aktivít sa predpokladá výrazné pozitívne ovplyvnenie kvality životného prostredia v meste.**

Pri realizácii navrhovaných aktivít môže dôjsť k dočasným negatívnym vplyvom zaťažujúcim bezprostredné okolie ako napríklad zvýšená prašnosť, zaťaženie hlukom, rušenie živočíšstva, narušenie vegetačného krytu alebo okolitého terénu. **Uvedené negatívne vplyvy budú dočasného charakteru a po realizácii aktivity by mali byť eliminované.**

Vzhľadom k charakteru strategického dokumentu je náročné posúdiť konkrétne negatívne vplyvy jednotlivých aktivít a ich projektov. Strategický dokument bude disponovať zásobníkom projektov ale nie je jeho úlohou zozbierať konkrétne technické riešenia týchto projektov.

Možné riziká súvisiace s implementáciou strategického dokumentu budú eliminované aj v povoľovacích procesoch jednotlivých zámerov vyplývajúcich so strategického dokumentu, v rámci ktorých zábery **podliehajú samostatnému posudzovaniu predpokladaných vplyvov na životné prostredie podľa zákona č. 24/2006 Z. z. v aktuálnom znení.**

III.4 Vplyv na zdravotný stav obyvateľstva

Každá navrhovaná priorita a jej cieľ úzko súvisí so snahou o zvýšenie pohody a kvality obyvateľov mestskej časti. Strategický dokument uvažuje aj s podporou aktivít smerom k zlepšeniu zdravotného stavu a kvality života dotknutého obyvateľstva, napríklad zamerané na vytváranie nových zariadení alebo ambulancií, na vysokú kvalitu poskytovaných služieb v zariadeniach zdravotníckej infraštruktúry, na rekultiváciu a obnovu zelených plôch (aj ako adaptačné opatrenie na dôsledky klimatických zmien), aktivity zamerané na ochranu kvality vody, ovzdušia a pôdy. Predpokladá sa, že aktivity zamerané na zlepšenie dopravnej

situácie na území mestskej časti budú pozitívne vplývať na kvalitu ovzdušia a taktiež na hlukovú situáciu v Petržalke.

Samotná realizácia niektorých navrhovaných aktivít bude dočasne ovplyvňovať zdravotný stav a pohodu obyvateľov dotknutých území napríklad zvýšenou prašnosťou, hlukom a dočasným narušením okolitého prostredia avšak nepredpokladajú sa dlhodobé negatívne vplyvy na miestne obyvateľstvo.

III.5 Vplyvy na chránené územia

Strategický dokument sa bude zaoberať problematikou chránených území v analytickej časti a kapitole B.1.5 Prírodno-environmentálna analýza. Nižšie uvádzame stručnú charakteristiku územia.

Veľkoplošné chránené územia

Veľkoplošné chránené územia sa v katastrálnom území Petržalky nenachádzajú.

Maloplošné chránené územia a európska sústava chránených území Natura 2000

Chránené územia spoločnej európskej siete Natura 2000

Natura 2000 je názov sústavy chránených území členských krajín Európskej únie a hlavným cieľom jej vytvorenia je zachovanie prírodného dedičstva, ktoré je významné nielen pre príslušný členský štát, ale najmä pre EÚ ako celok.

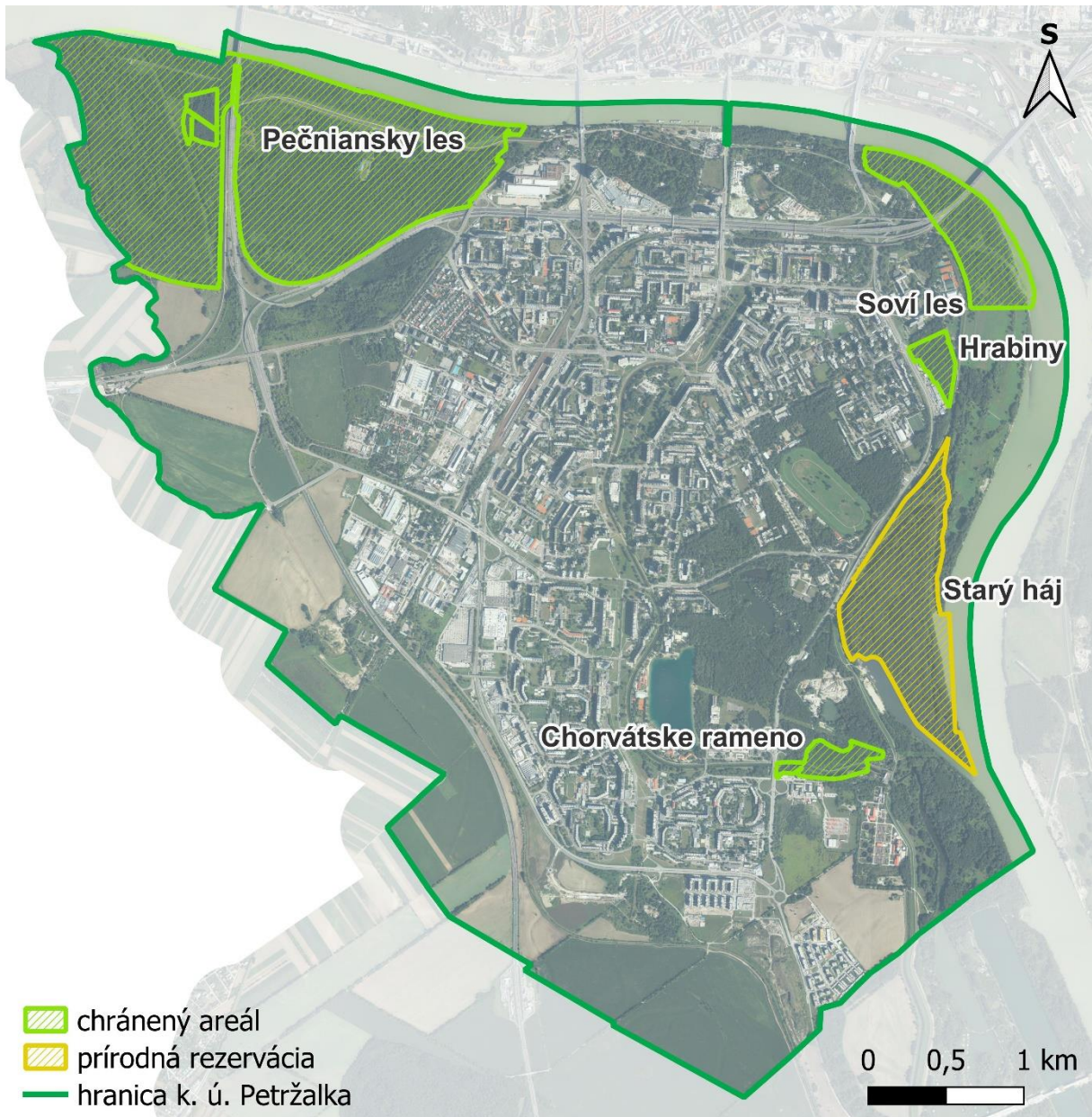
Táto sústava chránených území má zabezpečiť ochranu najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov vyskytujúcich sa na území štátov Európskej únie a prostredníctvom ochrany týchto druhov a biotopov zabezpečiť zachovanie biologickej rôznorodosti v celej Európskej únii.

Sústavu NATURA 2000 tvoria 2 typy území:

- osobitne chránené územia (Special Protection Areas, SPA) - vyhlasované na základe smernice o vtákoch - v národnej legislatíve: chránené vtáčie územia;
- osobitné územia ochrany (Special Areas of Conservation, SAC) - vyhlasované na základe smernice o biotopoch - v národnej legislatíve: územia európskeho významu - pred vyhlásením, po vyhlásení je územie zaradené v príslušnej národnej kategórii chránených území.

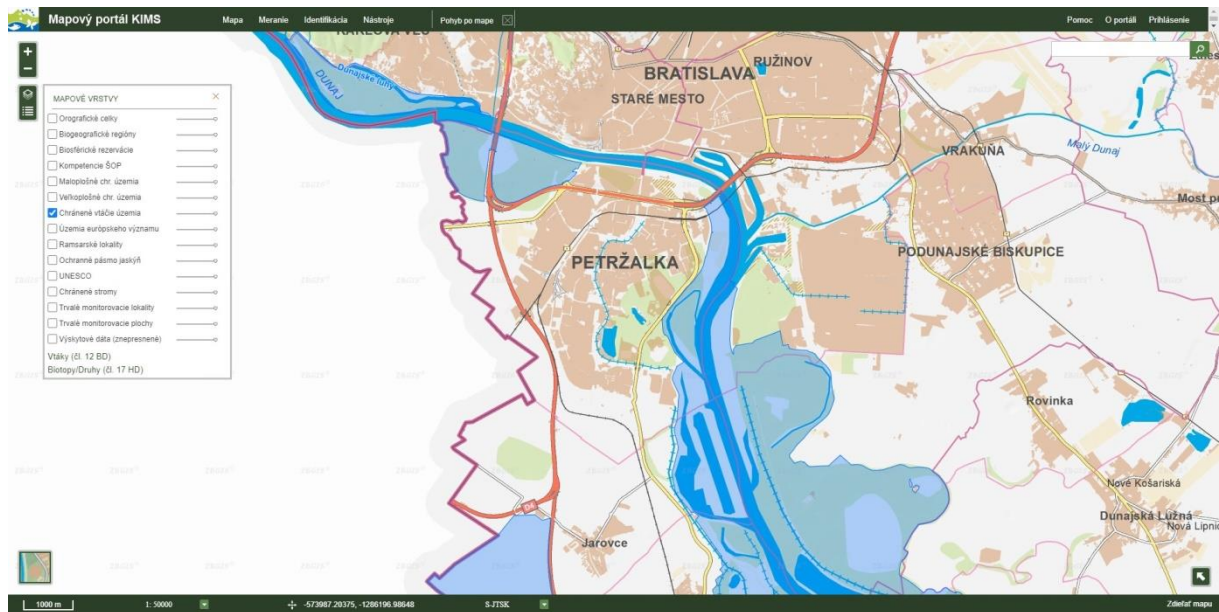

Mapa 1 Mapa chránených území

Zdroj: Atlas krajiny SR © MŽP SR, SAŽP, ortofotomozaika © GKÚ, NLC

Chránené vtáčie územia

V rámci katastrálneho územia Petržalky patria do Chráneného vtáčieho územia tieto maloplošné chránené územia:

- CHA Pečniansky les
- CHA Soví les
- PR Starý háj

Územia európskeho významu

V rámci katastrálneho územia Petržalky sú súčasťou Území európskeho významu tieto maloplošné chránené územia:

- CHA Pečniansky les
- CHA Soví les
- CHA Hrabiny
- PR Starý háj
- CHA Chorvátske rameno

Chránené stromy

Chránené stromy podľa § 49 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov sa v riešenom území mestskej časti nenachádzajú.

Územný systém ekologickej stability

- Regionálne biocentrum – CHA Pečniansky les, CHA Soví les, Draždiak, Sad Janka Kráľa

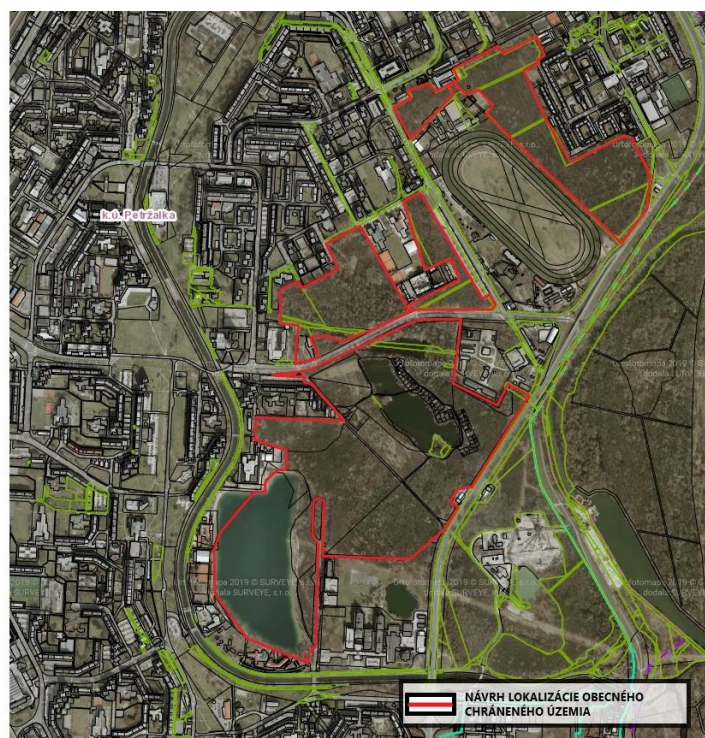

- Nadregionálne biocentrum – Bratislavské luhy (v rámci Petržalky – PR Starý háj, CHA Chorvátske rameno)
- Biokoridor provinciálneho významu – Dunaj
- Biokoridor regionálneho významu – Chorvátske rameno

Obecné chránené územie

V zmysle § 25a zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, bol v roku 2021 začatý proces na vyhlásenie Obecného chráneného územia „Petržalské lesy“. V súčasnosti by mala prebiehať príprava na prekategORIZOVANIE územia s charakterom lesného porastu na lesy osobitného určenia - kategória rekreačné lesy.

Obrázok 2 Mapa plánovaného Obecného chráneného územia „Petržalské lesy“

Zdroj: Miestny úrad Petržalka, referát životného prostredia, 2022

Mokrade

Ramsarské lokality sú mokrade medzinárodného významu, ktorých ochrana si vyžaduje zvýšenú pozornosť najmä z hľadiska vodného vtáctva. Zapísané sú do svetového Zoznamu mokradí medzinárodného významu v zmysle Ramsarského dohovoru. Zoznam obsahuje vyše 1 368 lokalít s celkovou výmerou viac ako 119 miliónov hektárov (stav k 29. februáru 2004).

Ramsarská lokalita Dunajské luhy

Dátum zapísania: 26. 5. 1993

Okres: Bratislava II, Bratislava V, Dunajská Streda, Komárno, Senec

Zdroj: ŠOP SR

Povrchové a podzemné vody

V súčasnosti sa na území Petržalky nenachádzajú žiadne významné prirodzené vývery minerálnych a termálnych vôd.

Vodné toky na riešenom území patria z hydrogeologického hľadiska do povodia Dunaja, kde hlavným tokom je rieka Dunaj, ktorá je zmysle vyhlášky č. 211/2005 MŽP SR zaradená k vodohospodársky významným vodným tokom. Do siete vodných tokov patria aj pravostranné ramená Dunaja: Pečnianske, Ovsíšťské, Starohájske, Chorvátske. Na riešenom území sa nachádzajú vodné plochy Malý a Veľký Draždiak, vodné plochy v areáloch nemocnice a štrkovne Petržalka, vodné plochy a mokrade v bývalých dunajských ramenách pri Pečnianskom lese, pri Kutlíkovej ulici, vodná plocha vlastného aktívneho dunajského ramena (Starohájske).

V riešenom území je vyhlásené pásmo hygienickej ochrany vodného zdroja Pečniansky les (v zmysle zákona č. 364/2004 z. z. o vodách v znení neskorších predpisov).

Vyhodnotenie vplyvov

Vzhľadom na charakter strategického dokumentu sa nepredpokladajú negatívne vplyvy navrhovaných aktivít na chránené územia na území mestskej časti a ani v jej blízkom okolí. Naopak, do strategického dokumentu sú zaradené opatrenia, ktoré podporujú zachovanie prírodného dedičstva, ochranu lesov ako aj ochranu a obnovu pôvodných kultúr, čím sa môže zvýšiť jeho územný stupeň ochrany.

Jednotlivé navrhované aktivity v rámci PHRSR Petržalka 2023-2029, tak ako je podrobnejšie uvedené v opise očakávaných výsledkov v rámci kapitoly **III.2 Údaje o výstupoch**, budú plánované na zastavanom území, teda úplne mimo existujúceho územia Natura 2000 ako aj ďalších chránených území a logicky sa teda nepredpokladajú žiadne priame negatívne vplyvy. Väčšinou sa jedná o aktivity súvisiace s modernizáciou existujúcej infraštruktúry.

Samostatnou časťou navrhovaných aktivít budú skupiny aktivity zamerané na zvýšenie energetickej efektívnosti a využívania obnoviteľných zdrojov a odolnosti územia mestskej časti voči klimatickej zmene.

Realizáciou väčšiny uvažovaných aktivít sa predpokladá výrazné pozitívne ovplyvnenie kvality životného prostredia v meste, resp. na území mestskej časti.

Pri realizácii navrhovaných aktivít môže dôjsť k dočasným negatívnym vplyvom zaťažujúcim bezprostredné okolie ako napríklad zvýšená prašnosť, zaťaženie hlukom, rušenie živočíšstva, narušenie vegetačného krytu alebo okolitého terénu. **Uvedené negatívne vplyvy budú dočasného charakteru a po realizácii aktivity by mali byť eliminované.**

Možné riziká súvisiace s implementáciou strategického dokumentu budú eliminované aj v povolovacích procesoch jednotlivých zámerov vyplývajúcich so strategického dokumentu, v rámci ktorých zámery **podliehajú samostatnému posudzovaniu predpokladaných vplyvov na životné prostredie podľa zákona č. 24/2006 Z. z. v aktuálnom znení.**

III.6 Možné riziká súvisiace s uplatňovaním strategického materiálu

Predmetná kapitola uvádza a popisuje očakávané riziká súvisiace s tvorbou a implementáciou PHRSR. K jednotlivým rizikám je priradená ich významnosť a sú popísané opatrenia na ich zníženie.

Metodické a legislatívne riziko	
Popis identifikovaného rizika:	zabezpečenie adekvátneho procesu tvorby PHRSR
Významnosť rizika:	stredná
Opatrenie na zníženie rizika:	Mestská časť pri tvorbe dokumentu spolupracuje s externým expertmi. Pri procese tvorby sa postupuje v súlade s aktuálne platnou legislatívou a podľa aktuálnych metodických pokynov pre tvorbu PHRSR a využívajú sa aktuálne podklady a materiály v oblasti regionálnej politiky (napr. PHRSR BSK 2021-2027, Bratislava 2030). Zároveň sa počíta s procesom posudzovania vplyvov na životné prostredie a zdravie.

Finančné riziko	
Popis identifikovaného rizika:	zabezpečenie finančných zdrojov na implementáciu PHRSR
Významnosť rizika:	vysoká
Opatrenie na zníženie rizika:	Mestská časť disponuje dostatočnou úverovou kapacitou (približne 24 mil. EUR) na spolufinancovanie projektov. Mestská časť sa bude uchádzať o externé zdroje prostredníctvom finančných nástrojov EÚ (najmä EŠIF) a iných (napr. granty EHP a Nórska). Pri príprave projektov a projektových žiadostí budú využité skúsenosti s obdobnými projektmi z predchádzajúceho obdobia. Mestská časť je dlhodobo v aktívnej komunikácii s gestorom regionálnej stratégie a gestorom tvorby Integrovannej územnej stratégie pre územie Bratislavského kraja (BSK).

Riziko spojené s participatívnym procesom tvorby dokumentu	
Popis identifikovaného rizika:	zabezpečenie adekvátneho participatívneho procesu tvorby PHRSR
Významnosť rizika:	stredná
Opatrenie na zníženie rizika:	V rámci prípravných prác boli identifikované kľúčové subjekty, resp. kľúčoví partneri pre rozvoj mestskej časti. Pre proces tvorby dokumentu bol zostavený pracovný tím pozostávajúci z gestor a koordinátora tvorby stratégie. Definovaní boli aj členovia riadiaceho výboru a tím pre koordináciu tvorby a implementácie. Zároveň boli zostavené pracovné skupiny pre jednotlivé tematické oblasti. Počíta sa aj so zapojením verejnosti.

Riziko spojené s časovým harmonogramom	
Popis identifikovaného rizika:	dostatočný časový priestor pre tvorbu a implementáciu PHRSR
Významnosť rizika:	stredná
Opatrenie na zníženie rizika:	Pre proces tvorby bol vyčlenený dostatočný časový priestor (približne 11 mesiacov). Na začiatku procesu bol zostavený časový harmonogram obsahujúci základné míľniky tvorby v členení po jednotlivých aktivitách. Uvedený časový harmonogram bol zostavený tak, aby počítal už s dostatočnou časovou rezervou.

	Strategický dokument bude zostavený tak, aby pokrýval programové obdobie do roku 2029, resp. 2030 čo vytvára adekvátnu časovú rezervu na implementáciu kľúčových projektov a dosiahnutie očakávaných výsledkov.
--	---

Riziko spojené s vecným plnením	
Popis identifikovaného rizika:	vecné plnenie PHRSR a dosahovanie očakávaných výsledkov
Významnosť rizika:	stredná
Opatrenie na zníženie rizika:	Očakávané výsledky budú nastavené tak, aby zohľadňovali očakávané výsledky definované v rámci regionálnej stratégie. Zároveň bude nastavený systém monitorovania a hodnotenia prostredníctvom sústavy ukazovateľov a s priradením konkrétnych zodpovedností v procese implementácie PHRSR mestskej časti.

Riziká s dosahom na životné prostredie a zdravie obyvateľstva

Pri realizácii navrhovaných aktivít v súlade s princípmi udržateľného rozvoja a pri dodržaní platných právnych predpisov nie sú známe riziká, ktoré by mohli mať závažný vplyv na životné prostredie alebo na zdravie obyvateľstva. Niektoré východiskové strategické dokumenty pre spracovanie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Petržalka na roky 2023-2029 už boli predmetom posudzovania (napr. PHRSR BSK na roky 2021-2027, BSK, 2021) alebo sú v procese posudzovania predpokladaných vplyvov na životné prostredie v zmysle zákona 24/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov, čím by možné riziká mali byť eliminované. Niektoré aktivity alebo činnosti navrhované v strategickom dokumente **budú premetom vlastného procesu posudzovania** predpokladaných vplyvov na životné prostredie podľa zákona č. 24/2006 Z. z. v aktuálnom znení.

III.7 Vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice

Navrhovaným strategickým dokumentom nie sú dotknuté žiadne susedné štáty. Všetky navrhované aktivity budú definované iba v rámci územia mestskej časti Bratislava-Petržalka, ohraničené jej administratívnymi hranicami. Dokument ideovo rieši prepojenie medzi susednými štátmi napríklad v rámci medzinárodnej spolupráce v oblasti cyklistickej dopravy, pričom ale neobsahuje podrobné technické riešenia. Zároveň treba poznamenať, že všetky plánované aktivity sa realizujú za účelom vyváženého a udržateľného hospodárskeho aj sociálneho rozvoja mestskej časti.

IV Dotknuté subjekty

V tabuľke nižšie sú uvedení hlavní aktéri rozvoja mestskej časti Bratislava-Petržalka, vymedzenie verejnosti, ktorá môže byť dotknutá procesom spracovania a implementácie PHRSR a osobitne sociálno-ekonomickí partneri vrátane ich motivácie pre spoluprácu. Zároveň je popísaný návrh koordinačnej štruktúry procesu spracovania PHRSR a zostavenie tematických pracovných tímov.

Vymedzenie kľúčových partnerov rozvoja mestskej časti

1. Definovanie hlavných aktérov rozvoja mestskej časti				
<ul style="list-style-type: none"> Mestská časť Bratislava-Petržalka (Miestny úrad Bratislava - Petržalka); Rozpočtové a príspevkové organizácie: Kultúrne zariadenia Petržalky, Miestna knižnica Petržalka, Stredisko sociálnych služieb Petržalka; Základné školy v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti: ZŠ Budatínska 61, ZŠ Černyševského 8, ZŠ Dudova 2, ZŠ Gessayova 2, ZŠ Holíčska 50, ZŠ Lachova 1, ZŠ Nobelovo nám. 6, ZŠ Pankúchova 4, ZŠ Prokofievova 5, ZŠ Tupolevova 20, ZŠ Turnianska 10; Materské školy v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti: MŠ Bohrova 1, MŠ Bradáčova 4, MŠ Bulíkova 25, MŠ Bzovická 6, MŠ Gessayova 2, MŠ Gessayova 31, MŠ Haanova 9, MŠ Holíčska 30, MŠ Holíčska 50, MŠ Iljušinova 1, MŠ Jankolova 8, MŠ Lachova 31, MŠ Lietavská 1, MŠ Macharova 1, MŠ Nobelovo nám. 6, MŠ Pifflova 10, MŠ Röntgenova 16, MŠ Rovniankova 8, MŠ Strečnianska 2, MŠ Ševčenkova 35, MŠ Šustekova 33, MŠ Tupolevova 20, MŠ Turnianska 6, MŠ Turnianska 10, MŠ Vyšehradská 17; Dcérske spoločnosti mestskej časti Bratislava-Petržalka: Bytový podnik Petržalka, s.r.o., Športové zariadenia Petržalky, s.r.o.. 				
2. Definovanie dotknutej verejnosti				
<p>Návrhy kľúčových riešení pre územie mestskej časti Bratislava-Petržalka sú určené pre široké spektrum cieľových skupín a beneficietov. Môžeme teda konštatovať, že procesom implementácie PHRSR bude dotknutá aj široká verejnosť.</p> <p>Verejnosť bola informovaná o zahájení procesu tvorby PHRSR ako aj o priebežných výstupoch procesu tvorby PHRSR. Zároveň bola zo strany mestskej časti k dispozícii kontaktná osoba pre proces prípravy PHRSR.</p> <p>Zároveň bolo umožnené relevantným zástupcom občianskych iniciatív zúčastniť sa procesu tvorby PHRSR prostredníctvom ich účasti na stretnutiach pracovných skupín.</p> <p>Dodatočne mohla verejnosť participovať aj v priebehu procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie (tzv. proces SEA).</p>				
3. Definovanie partnerov verejného sektora – sociálno-ekonomických partnerov				
Identifikácia partnera	Hlavná motivácia partnera pre spoluprácu	Kapacita pre zapojenie do tvorby PHRSR	Návrh inštitucionalizácie partnerstva resp. využitia existujúcej	Návrh kľúčových fáz zapojenia partnera
Hl. m. SR Bratislava	Realizácia projektov na území mestskej časti, gestor celomestskej stratégie	Metropolitný inštitút Bratislavy	Asociovaný člen v rámci pracovnej skupiny.	Vstupná správa, Analytická časť, Návrhová časť vrátane akčného plánu.
Bratislavský samosprávny kraj	Realizácia projektov na území mestskej časti, gestor regionálnej stratégie	Inštitút regionálnej politiky Bratislavského kraja	Asociovaný člen v rámci pracovnej skupiny.	Vstupná správa, Analytická časť, Návrhová časť vrátane akčného plánu.
Útvar hlavnej architektky	Realizácia projektov na území mestskej časti		Asociovaný člen v rámci pracovnej skupiny.	Analytická časť, Návrhová časť vrátane akčného plánu.

4. Návrh koordinačnej štruktúry procesu spracovania PHRSR	
Gestor tvorby stratégie	Ing. Ján Hrčka, starosta
Koordinátori prípravných prác	Mgr. Monika Adameková MBA, Ing. Pavol Petrík, obaja referát projektového riadenia
Koordinátor tvorby stratégie	Mgr. Iveta Jančoková, zástupkyňa starostu
Členovia pracovných skupín	<p>Samospráva: starosta, zástupkyňa starostu, poslanci miestneho zastupiteľstva, vedúci odborov MÚ a ďalší odborní pracovníci MÚ</p> <p>Iné subjekty: Juventa, Inkluentrum, Mládežnícky parlament, Platforma Rodín, Indícia, Narnia, Ulita, Petržalská klubovňa aktívnych seniorov, Rada seniorov Petržalka, Vagus, Sociofórum, Doma u Kapucínov, Brána do života, Stredisko sociálnych služieb Petržalka, DePaul Slovensko, Zväz telesne postihnutých, Organizácia muskulárnych distrofikov, Kaspian, Impuls, Športové zariadenia Petržalky, športový klub Medvedica, Knižnica Petržalka, Galéria, Galéria Cafe Lampy, Divadlo</p> <p>Ďalšie subjekty z podnikateľského sektora: YIT (západný rozvoj), Matadorka, CMC, Lucron</p>
Pracovné skupiny	<ol style="list-style-type: none"> 1. Školstvo 2. Sociálne veci 3. Územný rozvoj a doprava 4. Životné prostredie 5. Šport 6. Kultúra 7. Energetika a hospodárstvo

Vymedzenie dotknutej verejnosti vrátane jej združení

Dotknutou verejnosťou pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov je dotknutá verejnosť podľa § 6a zákona č. 24/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov. Medzi dotknutú verejnosť patria najmä obyvatelia mestskej časti Bratislava-Petržalka a subjekty pôsobiace na území mestskej časti, združenia a iniciatívy občanov, právnických a fyzických osôb so záujmami na území mestskej časti.

Zoznam dotknutých subjektov

Dotknuté obce/samosprávy	
1.	Hlavné mesto SR Bratislava
2.	Bratislavský samosprávny kraj
3.	Mestská časť Bratislava-Staré Mesto
4.	Mestská časť Bratislava-Karlova Ves
5.	Mestská časť Bratislava-Jarovce
6.	Mestská časť Bratislava-Ružinov
7.	Mestská časť Bratislava-Podunajské Biskupice
Orgány verejnej správy:	
8.	Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
9.	Ministerstvo obrany Slovenskej republiky
10.	Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky
11.	Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky
12.	Ministerstvo pôdohospodárstva rozvoja vidieka Slovenskej republiky
13.	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
14.	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky
15.	Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky
16.	Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky
17.	Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky
18.	Okresný úrad Bratislava, odbor výstavby a bytovej politiky
19.	Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie
20.	Okresný úrad Bratislava, odbor obrany štátu
21.	Okresný úrad Bratislava, pozemkový a lesný odbor
22.	Okresný úrad Bratislava, odbor školstva
23.	Okresný úrad Bratislava, odbor opravných prostriedkov
24.	Okresný úrad Bratislava, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií
25.	Okresný úrad Bratislava, odbor krízového riadenia
26.	Krajský pamiatkový úrad Bratislava
27.	Regionálny úrad verejného zdravotníctva Bratislava hl. mesto
28.	Hasičský a záchraný útvar hl. mesta SR Bratislavy

Ostatné dotknuté orgány:	
29.	ŠOP SR, správa CHKO Malé Karpaty
30.	Slovenský pozemkový fond
31.	Lesy Slovenskej republiky, štátny podnik
32.	Mestské lesy v Bratislave
33.	Národná diaľničná spoločnosť, a.s.
34.	Letisko M. R. Štefánika – Airport Bratislava, a.s.
35.	Železnice Slovenskej republiky
36.	Dopravný podnik Bratislava, a.s.
37.	Slovenská správa ciest
38.	Dopravný úrad Slovenskej republiky
39.	Bratislavská vodárenská spoločnosť, a.s., Bratislava
40.	Západoslovenská distribučná, a.s.
41.	Západoslovenská energetika, a.s.
42.	Slovenské elektrárne, a.s.
43.	Slovenská elektrizačná a prenosová sústava, a.s.
44.	SPP – distribúcia, a.s.
45.	Hydromeliorácie, štátny podnik
46.	Slovenský vodohospodársky podnik, štátny podnik
47.	Obvodný bankský úrad v Bratislave
48.	Slovak Telekom, a.s.
49.	Orange Slovensko, a.s.
50.	O2 Slovakia, s.r.o.
51.	SITEL spol. s r.o.
52.	UPC Broadband Slovakia s.r.o.
53.	OTNS, a.s.

Dotknuté susedné štáty

Navrhovaným strategickým dokumentom nie sú dotknuté žiadne susedné štáty. Všetky navrhované aktivity budú definované iba v rámci územia mestskej časti Bratislava-Petržalka, ohraničené jej administratívnymi hranicami.

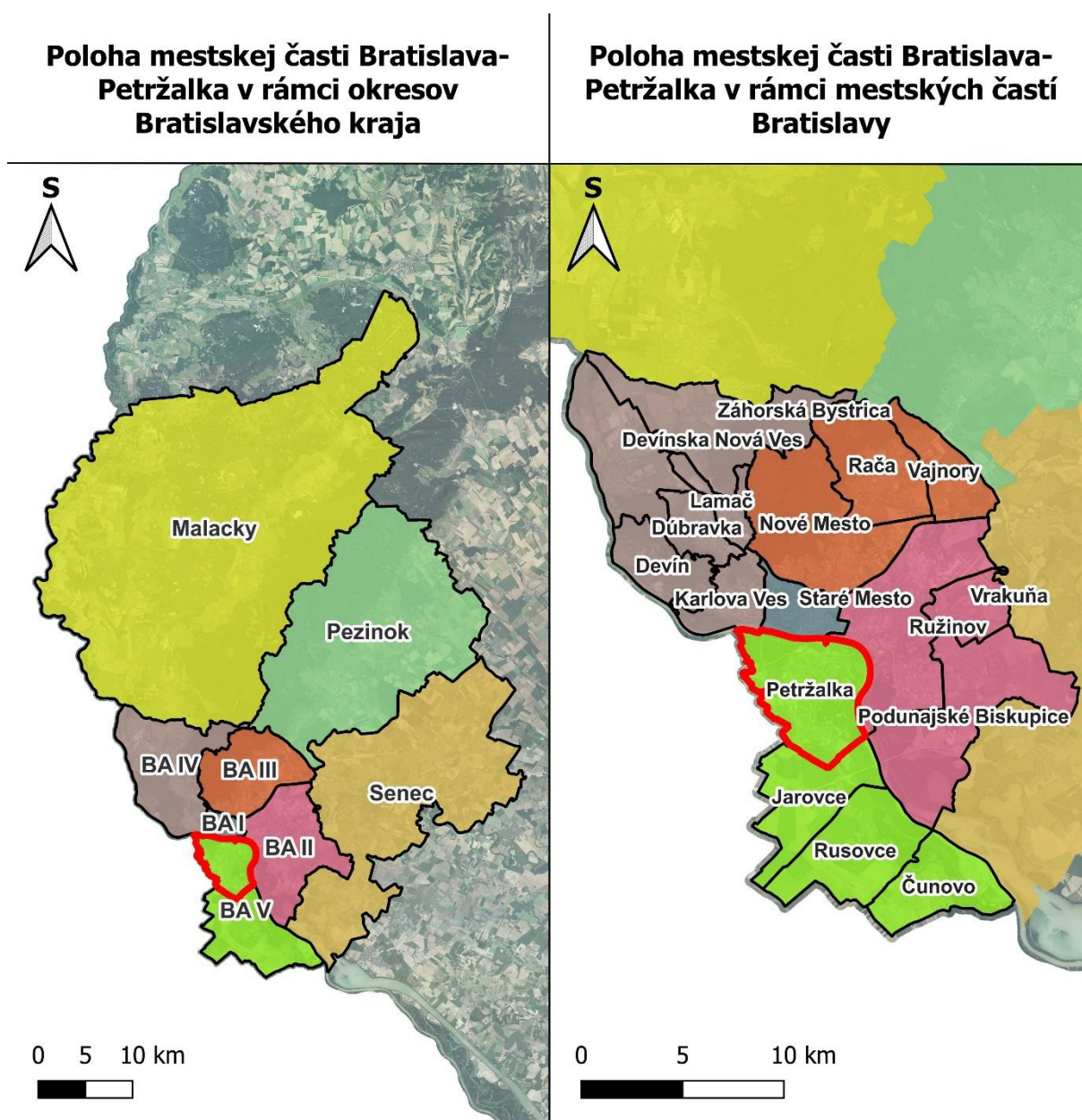
V Doplňujúce údaje

Mapová a iná grafická dokumentácia

Súčasťou strategického dokumentu budú aj grafické výstupy vo forme mapiek alebo mapových schém alebo grafov, napríklad rôzne schémy priestorového vymedzenia riešeného územia alebo rôznych prírodných javov ako sú chránené územia, pôdy a množstvo ďalších.

Nižšie sú uvedené základné mapové podklady riešeného územia a jeho vymedzenie.

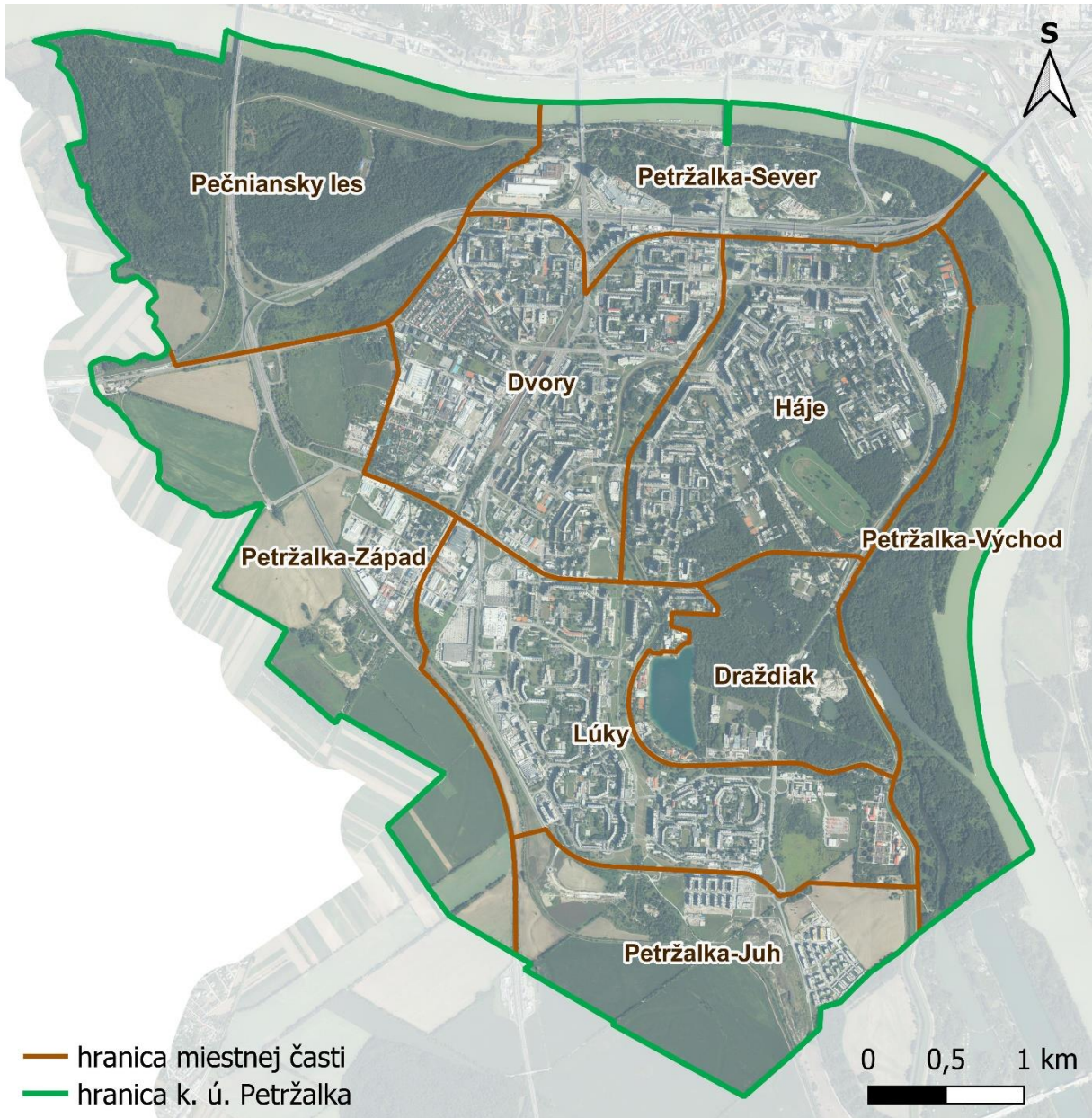
Mapa 2 Identifikácia riešeného územia

Zdroj: © GKÚ, ortofotomozaika © GKÚ, NLC

Mapa 3 Miestne časti Mestskej časti Bratislava-Petržalka

Zdroj: referát územného rozvoja a GIS, ortofotomozaika © GKÚ, NLC

Materiály použité pri vypracovaní strategického dokumentu

Vo februári 2022 boli zo strany gestora regionálneho rozvoja na Slovensku (aktuálne Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR), vydané nové metodické pokyny pre tvorbu programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja (Metodika tvorby PHRSR 2020 veria 1.0.4). Cieľom nových metodických pokynov bolo zakomponovanie integrovaného prístupu k regionálnej politike a regionálnemu rozvoju v rámci tvorby strategického dokumentu a spresnenie jednotlivých krokov tohto procesu. Zároveň sa posilnil princíp participatívneho plánovania.

Ďalšie materiály využité pri vypracovaní strategického materiálu sú uvedené v kapitole č. II. tohto oznámenia v prehľadnej tabuľke.

VI Miesto a dátum vypracovania oznámenia

Bratislava, 30. 11. 2022

VII Potvrdenie správnosti údajov

Meno spracovateľa oznámenia

Ing. Ľubomír Macák,

Mestská časť Bratislava-Petržalka, referát projektového riadenia

Potvrdenie správnosti údajov oznámenia podpisom oprávneného zástupcu obstarávateľa, pečiatka

.....

Ing. Ján Hrčka – starosta Mestskej časti Bratislava-Petržalka

VIII Obsah

I. Základné údaje o obstarávateľovi

Názov

Identifikačné číslo

Adresa sídla

Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa

Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o strategickom dokumente, a miesto na konzultácie

II. Základné údaje o strategickom dokumente

Názov

Charakter

Hlavné ciele

Obsah

Uvažované variantné riešenia zohľadňujúce ciele a geografický rozmer strategického dokumentu

Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania

Vzťah k iným strategickým dokumentom

Orgán kompetentný na jeho prijatie

Druh schvaľovacieho dokumentu

III. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch strategického dokumentu na životné prostredie vrátane zdravia

Požiadavky na vstupy

Údaje o výstupoch

Údaje o priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie

Vplyv na zdravotný stav obyvateľstva

Vplyvy na chránené územia

Možné riziká súvisiace s uplatňovaním strategického materiálu

Vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice

IV. Dotknuté subjekty

Vymedzenie dotknutej verejnosti vrátane jej združení

Zoznam dotknutých subjektov

Dotknuté susedné štáty

V. Doplnujúce údaje

Mapová a iná grafická dokumentácia

Materiály použité pri vypracovaní strategického dokumentu

VI. Miesto a dátum vypracovania oznámenia

VII. Potvrdenie správnosti údajov

Meno spracovateľa oznámenia

Potvrdenie správnosti údajov oznámenia podpisom oprávneného zástupcu obstarávateľa,
pečiatka

VIII. Obsah